

Vi kan lära oss "hundspråket" genom att studera hur hundar kommunicerar och förstår varandra. Här ser vi en ung wachteltik i möte med lajka. Lajkan är dominant och signalerar med styv kroppshållning, hög svans och sträng blick att wachteln ska ligga stilla. Wachteln visar tydlig att hon förstår budskapet. Hon är spänd och trycker svansen som ett tecken på underkastelse.

BLYG OCH OSÄKER

EN RÖST KAN BETYDA SÅ MYCKET

En förtvivlad och nedstämd hundägare ringde för en tid sedan och berättade att hon och hennes man hade fått överta en treårig spanieltik från en kennel. Hunden var inte alls socialt tränad och därför väldigt blyg och osäker inför allt nytt och reagerade också kraftigt med rädsla även inför främmande personer.

*Text: Barbro Börjesson
Foto: Carina Lagerstedt*

Hemma hos de nya ägarna blev matte den stora tryggheten och mot henne visade hunden all sin kärlek. Det tråkiga och jobbiga var att hunden efter flera månader fortfarande var väldigt rädd för husse, som enligt matte är den snällaste

människa man kan tänka sig. Om hunden sitter hos matte i soffan och husse kommer in i rummet springer hunden och gömmer sig. Om husse är i köket vågar hunden inte äta, trots att hon älskar sin mat. Jag fick ta del av ytterligare en mängd svåra

tillfällen. Matte beundrade verkligen sin mans tålamod som efter flera månader med hundens ögon fortfarande sågs som en buse i sitt eget hem. Situationen var nu näst intill ohållbar och som sista hopp om hjälp sökte de telefonkontakt med mig.

Det är alltid svårt att ge rätt råd under telefonsamtal och i många fall ber jag ägaren återkomma efter att de provat mina tips. Så var det också den här gången och de första råd jag gav var att husse skulle ignorera hunden. Alltså sluta upp med att bjuda på kontakt och framför allt försöka låta bli att titta på den. Vidare att husse skulle hålla i kopplet när de var ute alla tre tillsammans och testa att använda de kommandon som matte brukade göra. Många gånger kan det vara till hjälp för en ängslig hund att höra kommandon den tidigare lärt sig. Bästa belöningen om hunden gör rätt är då att

man tappar en godis, fortfarande utan att titta på den. Det fungerade ”så där” fick jag veta, men så snart husse sa något försvann hunden ifrån honom, trots att han pratade med sin allra mildaste röst och hukade sig ner för att göra sig så liten som möjligt. När jag fick höra det började jag ana vad som kunde vara problem för den här lilla tiken.

KROPPSSPRÅK

Kroppsspråk och läte är de signaler hundar kommunicerar med och ljusa toner är för dem vanliga signaler för lek, tiggeri, stress eller ”jag ger mig” och hörs ofta från valpar och undergivna, rädda eller ängsliga vuxna individer. Även vid smärta hörs en hunds ljusa, pipiga läte. Bland både valpar och vuxna hundar förstärks den här sinnesstämningen med låg kroppshållning och slickningar. Dova läten använder hundar för att signalera till exempel ”ge dig nu” eller ”ta det lugnt” och hörs exempelvis när en hundmamma vill att valpen ska lugna sig eller låta bli något. Det dova ljudet är också typiskt när en äldre hund blir trött på en lekkamrat och vill signalera att leken är slut.

KOMMUNIKATION

En vuxen hund kan genom sitt dova läte och strama kroppshållning få en annan att till exempel lägga sig ner eller gå bort från matskålen. Den typen av kommunikation är viktig när två eller flera hundar är tillsammans och en hundmamma lär sina valpar att respektera beteendet framför allt i samband med avvänjningen. Det handlar om att undvika konflikter och det skapar trygghet i gruppen att kunna förstå och respektera varandra. Konflikter uppstår lätt såväl hos hundar som hos människor när någon betar sig felaktigt eller om parterna inte förstår varandra.

Hundar är otroligt läroktiga och kommer snabbt underfund med vad människor vill förmedla beroende på hur vi använder vårt kroppsspråk och vår röst. Den här aktuella hunden hade i huvudsak vuxit upp bland hundar och enstaka personer i kenneln och hade troligtvis inte fått chansen att lära sig ”människospråkets” nyanser.

Om man i all välmening uppträder extra inbjudande mot en rädd hund riskerar man att göra den ännu mer osäker. Pratar man dessutom med sin ljusa, tillgjorda röst är det stor risk att alla signaler blir feltolkade

Även den här hanen står med spänd kropp och hög svans men ansiktsuttrycket är vänligt. Tiken lägger sig men hennes kroppsspråk visar nu att hon är beredd på lek.

“Det sammantaget hade ödelagt hennes möjlighet att uppleva sin husse som den säkra och trygga person hon skulle kunna lita på

av hunden och resultatet blir att den trygghet vi helst vill förmedla uteblir. När jag förklarar det här för matte förstod hon precis hur allt hängde ihop. Husse hade, som den man han är, försökt göra sig så liten och snäll han bara kunde. Det tillsammans med hans pipigt ynkliga röst hade gjort att tiken blivit ännu mer osäker och det sammantaget hade ödelagt hennes möjlighet att uppleva sin husse som den säkra och trygga person hon skulle kunna lita på.

SOM EN NY HUND

Det gick några veckor till nästa telefonsamtal och den här gången berättade matte att hunden blivit som född på nytt!

-Hennes ängsliga uppträdande är som bortblåst och jag har dessutom fått tillbaka min glada make! Husse går nu ut med hunden flera gånger per dag och när han säger ”kom så ska du få mat” hoppar hon upp

mot honom och springer före honom ut i köket och han hinner knappt sätta ner matskålen förrän hon kastar i sig maten. Han kan också utan problem göra allt praktiskt med henne. Han sköter pälsen, kollar öron, torkar tassar med mera och hon sitter gärna bredvid husse i soffan. Vi har inga problem alls längre! Vi har fått en glad hund som nu är mycket mer stabil i olika situationer för att inte tala om vår glädje och lättnad över att varje dag slippa se skrällen i hennes ögon. Tack snälla, snälla du för dina kloka råd.

EN FLOCK I BALANS

En blyg och försiktig liten hund har äntligen fått den trygga flockledare hon så väl behövde, och husse låter hälsa att han är jätteglad över att få använda sin naturligt dova mansröst igen!

Slutet gott, allting gott! ■